

LÅSESMEDEN

Universell
utforming
side 4

Beskytt deg
side 8

Reddet av
røykvarslere
side 18



NORSKE LÅSESMEDER

innhold

s. 3	Formannen har ordet	s. 20-21	God miks
s. 4-6	Universell Utforming	s. 23-26	Bransjenytt
s. 8-9	Beskytt deg	s. 27	Produktnytt
s. 11	Til åpent landskap	s. 28	Nye medlemmer og jubilanter
s. 12-13	Hipp hipp hurra	s. 29	Hilsen fra administrasjonen
s. 14-15	Gutta på fyrstikktorget	s. 30-31	Medlemsregister
s. 17	Biltyvenes nye triks		
s. 18-19	Reddet av røykvarslere		

OFFISIELT ORGAN FOR FORENINGEN NORSKE LÅSESMEDER

August 2012 - Nr 2 - 28. årgang

Redaktør: Anne Line M. Sagbakken

Annonser: Norske Låsesmeder
Postboks 26, 2601 Lillehammer,
tlf: 91 80 72 79, faks: 21 06 27 35
www.nl-lasesmed.no
email: post@nl-lasesmed.no

Design og grafisk produksjon:
HELLI - Visuell kommunikasjon
www.helli.no

Opplag: 3000 eks.

Låsesmeden utkommer tre ganger i året; april, august og desember. Den sendes NL-, DLF- og SLR-medlemmer, beslag- og låsgrossister, produsenter, banker, forsikringskontor, arkitekter, entreprenører, byggmestere, postkontor, borettslag, politikammere og lensmannskontor og andre sikringsinteresserte grupper. Redaksjonen forbeholder seg rett til å redigere innsendte manuskript og bilder.

Foreningen Norske Låsesmeder
Stiftet i 1977; en landsdekkende forening av godkjente medlemsbedrifter

Våre målsetninger er:

- Heve forståelsen for fysisk sikring og kriminalforebyggende tiltak.
- Bevare og utvikle låsesmedhåndverket i takt med teknologisk utvikling
- Sikre tilgang til faget gjennom samarbeid om fagopplæring og lærlingeplasser
- Kvalitetssikring av medlemsbedriftene gjennom opplæring og etterutdanning

KNUT KILDAHL,
FORMANN

Norske Låsesmeder formannen har ordet

Jeg håper alle har fått noen fine feriedager og er klar til å gå på en forhåpentligvis travel høst.

En kjølig sommer har fått mange nordmenn til å fly sydover på jakt etter sol, badetemperert vann og avgiftsfri vin. Mange annonserer dette på Facebook og andre medier slik at de som vil gjøre innbrudd vet eksakt når de bør gjøre brekket uten å bli oppdaget. Innbruddene øker igjen og den eneste måten å hindre dette på er å gjøre det vanskeligere for den nye typen tyver med grovt verktøy. Det eneste som stopper denne typen tyver er fysisk sterke dører og låser. Det må være så fysisk sterkt at tyven sliter med å få opp døra. Noen påstår; vil de inn, så kommer de inn – «de kan jo bruke motorsag» - joda det kan de, og de kan skjære hull i vegg. De aller fleste innbrudd skjer gjennom døra og denne bør sikres slik at brekkjern og jekk blir litt som en boksåpner som ikke virker. Det tar veldig mye tid og svetten kommer fort piplende under frakken når det ikke går som planlagt.

En sak som brer om seg er støysendere som stopper signalene til mottakere for billåser og andre låser. Det er en ny utfordring med elektronikk. Det ser vi på internett også. Det er fullt av oppskrifter på diverse hacking og åpning av låser. Dette er spennende saker for mange guttunger som sitter hjemme på gutterommet og tror de er like ved å bli hemmelig agent. Det som hackes eller åpnes er enkle produkter og for oss låsesmeder oftest kjente teknikker. Det finnes i tillegg til disse «gutta» et antall profesjonelle hackere og dirkere som driver dette som en hobby og lidenskap, uten at de praktiserer som låsesmeder. Disse opererer med motto om felleskapets rett til opplysning om usikre produkter. Det gis inntrykk av at enkelte av disse låsene er enkle å åpne og det kan de være når man sitter i et testlaboratorium og har alt tilgjengelig verktøy og

informasjon foran seg. Det er noe helt annet å skulle utføre denne typen åpninger i et vanlig dørmiljø. Det er imidlertid viktig for bransjen å være oppmerksomme på dette fenomenet som gjør forskjellige teknikker mer utbredt.

Universell utforming er på manges lepper for tiden. UU omtales i byggeteknisk forskrift av 26.3.2010. TEK 10 gjelder for byggemeldte saker etter 01.07.10 og har ikke tilbakevirkende kraft. Det er viktig at vi som låsesmeder tar rede på om prosjektet vi skal i gang med bygges etter TEK10 og at vi i tilfellet finner riktige løsninger som ivaretar dette sammen med de andre kravene som stilles i vårt fag. Krav til tilgjengelighet for alle der publikum normalt ferdes er krav som kan stilles til lokaliteter uten at det nødvendigvis er bygg oppført etter TEK 10. Kravene her gjelder også i eksisterende bygninger med henvisning til diskriminerings- og tilgjengelighetsloven som kom i 2009 og denne lov har tilbakevirkende kraft.

Nå er det slutt på svenneprøver etter gammel modell. Den nye læreplanen blir nå fulgt og det innebærer store forpliktelser for de som har en lærling som skal opp til prøve. NL sitt kursprogram på Steinkjer fortsetter med tilbud om full opplæring med vitnemål i de fag som skal til for å fullføre VG2. Vi håper at så mange som mulig bruker denne muligheten slik at vi får en enhetlig utdanning for låsesmeder i Norge. Krav til bruk av digitale verktøy vil bli standardisert til programmene som ellers brukes i nærliggende fag som elektrofaget og i skolen. For elektro er det valgt å gi opplæring i PC Schematic og for beskrivelser har skolen valgt Microbuild som verktøy.

Ønsker alle en fin høst og skitt jakt!
Knut Kildahl

Kjennskap til universell utforming er gull verdt

Det er fort gjort å gå i fella når det gjelder kravene til Universell Utforming i TEK10. God kjennskap kan spare så vel bedrifter som kunder for store penger.

Av Geir Olsen

Kjetil Byman hos Dorma holdt foredrag om temaet sammen med Odd Harald Danielsen fra TrioVing - under Låsesmedenes Europa Kongress på Lillehammer sist vinter. Det er Odd Harald Danielsen og Ann Katrin Pettersen som har holdt dette kurset de siste årene, men denne gangen steppet Kjetil Byman inn som vikar for Ann Katrin. - Han ser ikke bare utfordringer - men muligheter - om man setter seg ordentlig inn i regelverket.

- Det var en del som fikk seg en A-Ha opplevelse der oppe ja, sier han.

KORT OM UNIVERSELL UTFORMING:

Utforming av produkter og omgivelser på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpassing og spesiell utforming.

Dette respekterer mangfoldet blant oss mennesker og står for inkludering av alle i alle livets faser og gjøremål.

LETTERE FOR ALLE

- Dette gjør jo at alt blir lettere for oss alle. Ikke bare de i rullestol. Også de med for eksempel ødelagt arm, nedsatt syn eller kort sagt alle med nedsatt funksjon skal få en lettere hverdag. Alle som er helt funksjonsfriske får jo også fordeler av dette. Bare tenk over hvor ofte du har ergret deg mens du har strevet med å få opp døren med en tung handlepose i hver hånd. Universell utforming er bedre for oss alle. Og her er det også mulighet til å høyne omsetningen betraktelig for vår bransje. Om man er våken, sier Byman.

Det er en rekke eksempler på smarte løsninger som er kommet som følge av universell utforming.

- Ett greps kran kom jo som en følge av dette, drar Byman frem som et eksempel.

Det nye med TEK10 forskriftene er at dette nå gjelder i alle nybygg.

- Trenger man mer enn 2. kg kraft for å åpne en dør, da må man inn med automatikk. Dette gjelder for alle kommunikasjons veier, brann og rømningsdører.

UNNGÅ FELLENE

Som nevnt, det vil lønne seg å kunne dette. Det finnes fallgruver.

- Det er tung teori. Og mye å sette seg inn i. Men jeg vil påpeke viktigheten i dette. Ta dere bryet. Dette er fremtiden, er Bymans råd.

Han drar frem flere eksempler der man som leverandør kan gå fem på i anbudsrunder. Slike tabber kan få fatale følger.

- Låsesmedene vil tjene på å kunne tilby de RETTE løsningene.

- Det er store beløp det er snakk om. En vanlig dør med manuell døråpner koster kanskje 1 650 kroner. En helautomatisk koster 16 500, og det er før elektrikeren og eventuelt andre har gjort sitt. Skal det leveres 100 dører sier det seg selv at det er store beløp vi snakker om. Har man unnlatt å ta høyde for regelverk og krav i anbudet, og kravet om automatikk kommer, da kan man vel kanskje hevde at den som har tabbet seg ut blir sittende med skjegget godt ned i kassen, sier Byman.

- En annen ting er at man er klar over kravet om automatiske døråpnere. Og regner inn to per dobbeltfløyet dør. Så viser det seg i etterkant at det hadde holdt med kun én døråpner per dør, fordi bredden på den ene døren holder som rømningsvei. Man kan fort tape anbud på slike feilberegninger, fortsetter Byman.

Her kan du se en del av det Danielsen og Byman presenterer når de deler kunnskap om gjeldende forskrifter:

De syv prinsippene for universell utforming:

1. Like muligheter for bruk
2. Fleksibel bruk
3. Enkel og lett forståelig bruk
4. Forståelig informasjon
5. Toleranse for feil
6. Minst mulig fysisk strev
7. Størrelse og plass for tilnærming og bruk

Litt om krav til dører:

Utgang fra branncelle – veiledning:

- Dør som er beregnet for manuell åpning skal etter § 12-15 tredje ledd bokstav b kunne åpnes med åpningskraft på maksimum 20 N. (2.kg. Red.anm.)



LETTERE FOR ALLE: Amund Hagejordet (23) flyttet nylig inn i ny leilighet på Lillehammer. Kravene til universell utforming gjør hverdagen lettere for han som sitter i rullestol. Men alle andre som bor i det splitter nye leilighetskomplekset drar nytte av de automatiske dørene når de skal inn fra garasjeanlegget. Eller inn gjennom utgangsdøren.

Dette gjelder også når brannalarm er utløst, og vil vanligvis innebære at selvluukkende dører (med dørpumpe) må ha dørautomatikk og ha prioritert strøm eller UPS fram til dør

RØMNINGSVEI

Dør i rømningsvei skal prosjekteres og utføres slik at den sikrer rask rømning og slik at det ikke oppstår fare for oppstuvning. Følgende skal minst være oppfylt:

- Dør skal ha tilstrekkelig bredde og høyde, og den skal være lett å åpne uten bruk av nøkkel.
- Dør skal slå ut i rømningsretningen

Rømningsvei

Veiledning til første ledd:

- Samlet fri bredde i rømningsvei må minimum være 1 cm pr. person, men uansett minst som angitt i nr. 4 a og b.
- I byggverk i risikoklasse 1, 2, og 4, må fri bredde i rømningsvei være minimum 0,9 m.
- I byggverk i risikoklasse 3, 5 og 6 må fri bredde i rømningsvei være minimum 1,2 m.

Rømningsvei

Veiledning til femte ledd:

Pre aksepterte ytelser

Følgende ytelser må minst være oppfylt:

- Dør i rømningsvei må ha fri bredde minst tilsvarende den nødvendige fri bredde i rømningsveien.
- Skyvedører, rotasjonsgrinder og andre automatiske dører kan benyttes som dør i rømningsvei dersom
 - Byggverket har brannalarmanlegg og dørene ved alarm eller strømbrydd åpnes automatisk til den bredde som er nødvendig.
 - Døren manuelt kan føres (med akseptabel kraft som for vanlig dør i rømningsvei) i åpen stilling og således frakobles drivverket.

- Selvluukkende dører, benevnt C [S], kan settes i åpen stilling ved hjelp av elektromagnetiske holdere, som utløses ved brannalarm.

Rømningsvei

Veiledning til femte ledd:

Anbefalinger

- Dør som skal kunne åpnes med ett grep uten bruk av nøkkel bør utføres med panikkbeslag i samsvar med NS-EN 1125:2008 Bygningsbeslag - Panikkbeslag som betjenes med horisontal stang, til bruk på rømningsveger - Krav og prøvingsmetoder.

Til sjuende ledd

- Dør som er beregnet for manuell åpning skal etter § 12-15 tredje ledd bokstav b kunne åpnes med åpningskraft på maksimum 20 N.
- Dette gjelder også når brannalarm er utløst, og vil vanligvis innebære at selvluukkende dører (med dørpumpe) må ha dørautomatikk og ha prioritert strøm eller UPS fram til dør. Avbruddsfri strømforsyning må fungere i minst 30 minutter i byggverk i brann klasse 1 og i minst 60 minutter i byggverk i brann klasse 2 og 3

Dør, port etc.

- Dør, port og lignende skal være lett å se og bruke og utføres slik at de ikke skader personer, husdyr eller utstyr.
- Bredde og høyde skal tilpasses forventet ferdsel og transport, inklusiv rømning ved brann, og skal minst oppfylle følgende:
 - Inngangsdør og dør i kommunikasjonsvei skal ha fri bredde minimum 0,9 m. I byggverk beregnet for mange personer skal fri bredde være minimum 1,2 m.
 - Dør internt i boenhet skal ha fri bredde på minimum 0,8 m.
 - Dør internt i byggverk med krav om universell utforming skal ha fri bredde på minimum 0,9 m.



UNNGÅ FELLA: Kjetil Byrman hos Dorma sprer gjerne kunnskap om regelverket. Han råder alle låsesmeder å sette seg godt inn i regelverket for universell utforming i TEK10.

- d) Dør skal ha fri høyde minimum 2,0 m.
- 3) I byggverk med krav om universell utforming gjelder i tillegg til første og annet ledd følgende:
- a) Dør skal være synlig i forhold til omliggende vegger. Luminanskontrasten skal være på minimum 0,4.
Tilsvarende gjelder også for heis og løfteplattform.
- b) Dør som er beregnet for manuell åpning skal kunne åpnes med åpningskraft på maksimum 20 N.
- i) Døråpner for automatiske dører skal monteres utenfor dørens slagradius. Den skal være godt synlig og være plassert med betjeningshøyde mellom 0,8 m og 1,1 m over gulv. Avstand fra innvendig hjørne skal være minimum 0,5 m.
- Vi ønsker å presisere at det i §12-1 er gitt et unntak om at byggverk skal være universelt utformet "med mindre byggverket eller del av byggverket etter sin funksjon er uegnet for personer med funksjonsnedsettelse. Der dette unntaket er dokumentert vil ikke krav til dør i §12-15 tredje ledd gjelde. Dette vil være tilsvarende for §12-15 , fjerde ledd.

Rømning av personer.

Låser i rømningsdører

Se § 2-1 under "Bygningers tekniske utforming og utstyr".

Betjening av dører

Behovet for rask og sikker rømning innebærer blant annet at dører i rømningsvei må være lette å åpne for alle personer. Slike dører må derfor ha et egnet system for nødåpning som er tilpasset bygningens risikoklasse og de personer som normalt befinner seg inne i bygget. Ved evakuering skal en stengt dør kunne åpnes lett uten bruk av nøkkel (ett grep for risikoklasse 5 og 6) og dørbeslaget skal sikre enkel rømning. I bygg hvor det er fare for panikk og oppstuvning ved rømning, bør det benyttes panikkbetlag med horisontal stang. (NS-EN 179 tar for seg nødutgangsbeslag, beregnet for bruk i nødsituasjoner der publikum er kjent med nødutgangen og dets beslag, og der det er lite sannsynlig at det vil oppstå en panikksituasjon. NS-EN 1125 tar for seg panikkbetlag som betjenes med horisontal stang der en kan forutse en panikksituasjon.)

Låste dører i rømningsvei

Dør til rømningsvei kan være låst når bygningen har automatisk brannalarmanlegg. Låsesystemet må da åpne automatisk ved alarm og ved strømutfall. I tillegg må det være tydelig merket knapp for manuell åpning av dør. Det kan aksepteres inntil 10 sekunder tidsforsinkelse på den manuelle åpningsmekanismen.

Nattlåser

Ved bruk av innbruddshemmende låser med nøkkel fra begge

sider, må disse utføres slik at de ikke kommer i strid med kravene til sikker rømning. Slike låser kan derfor kun benyttes når bygget/lokalet er tomt for mennesker/ikke er bemannet, og det må da være et system som sikrer at de blir låst opp når bygget/lokalet tas i bruk. Eksempler på slike systemer er:

- Mekanisk lås utstyrt med mikrobryter som kobles til en viktig funksjon, for eksempel lys, kassaapparat, rulletrapp eller lignende.
- Elektromekanisk lås som styres av innbruddsalarmanlegget hvor natt lås automatisk går i lås når alarmen slås på og som automatisk låses opp når alarmen slås av. Denne løsningen krever mikrobryter og lysvakt.

Opp og igjen låsing av natt lås kan med gode rutiner sikres ved hjelp av vaktpersonell.

Standard for universell utforming.

Inngangsdørtyper:

Alle dører med manuell åpning skal kunne trekkes/skyves med en kraft på maks 20N (2 kg)

Karusellører frarådes, automatiske skyvedører anbefales i hovedinnganger

Dører :

9.3.1 Den nødvendige betjeningskraften på manuell dør skal ikke være mer enn 20N (2 kg)

Dører som krever betjeningskraft ut over 20 N, skal ha elektromekaniske åpne/lukkesystemer.

Dørvidere/bøyler monteres mellom 900mm og 1100mm

9.3.2 Dørens lysåpning skal ha en hinderfri bredde på minst 860mm og høyde på minst 2020mm.

9.3.6 Klassifiserte dører :

Alle klassifiserte dører skal være godkjent for elektromekaniske åpne/lukkesystemer !

Norges Handikapforbund ønsker endringer i ny veiledning til teknisk forskrift.

Disse inngrep skal kunne gjøres i både en og tofløyet dør etter døren er levert:

- Ettermontering av dørautomatikk.
- Ettermontering av dørlukker godkjent i henhold til NS EN 1154 for branddører
- Ettermontering av elektrisk sluttstykke med maks høyde og bredde på stolpe : 250x40mm
- Ettermontering av ekstra lås 40 cm over ordinær låskasse
- Ettermontering av magnetkontakt med maks mål Ø-30 i dørblad over låskasse og i karm
- Trekking av kabel gjennom dørblad (både gang og skåtedør) og ettermontering av karmoverføring med maks lengde 540mm.
- Bytting av hoved lås til lås med samme mål som den dør er levert med.

Norske Låsesmeder (NL) har innenfor NL støttegruppe hatt en faggruppe som har hatt til oppgave å finne ut riktige produktløsninger for ulike type dører i bygg, slik at dette blir i henhold til lovverk og tekniske forskrifter TEK 10 Veiledning.

NL faggruppe for Universell utforming, beskrivelse Lås og beslag, besto av følgende personer:

- Foreningen Norske Låsesmeder (NL): Bjørn Ørnung
- DORMA Norge AS: Ann Katrin Pettersen
- TrioVing a.s.: Odd Harald Danielsen
- Møller Undall AS: Morten Høiseith (nestformann i NL)

NB: Dette er som nevnt kun et utdrag av undervisningsopplegget som benyttes.



**SIKKERHET
KVALITET
KOMPETANSE**

TrioVing®
SIKKERHETSSENTER



Seniorrådgiverne Vidar Sandland og Hans Marius Tessem ved NorSIS på Gjøvik er blant de fremste dataekspertene i landet. De sitter på helt spesiell kompetanse når det gjelder datainnbrudd.

Alarmtilkobling og overvåking via internett: Beskytt deg

Norsk Senter for Informasjonssikring (NORSIS) ser stadig at kriminelle tar i bruk nye veier.

Det er viktig å være klar over denne trusselen. Også for låsbransjen, sier direktør Tore Orderløkken.

Av GEIR OLSEN

Selskapet NORSIS koordinerer aktiviteter knyttet til IKT-sikkerhet i Norge og arbeider med å kartlegge det totale trusselbildet mot IKT-systemer i det norske samfunnet.

Orderløkken uttrykte glede da Låsesmeden henvendte seg for en prat med henblikk på låsesmedenes nye hverdag og virksomhetsområder.

STADIG TRUSSEL

Den tradisjonelle overvåkingen med vektore og faste linjer har i de senere årene flyttet seg mer over på trådløse nett, IP baserte platt-

former, sammenkobling av kameraer og sensorer som styres da til en vaktentral. Det vil si at vi også ser muligheten for angripere til å komme seg inn i den type overvåkningssystemer som vi har sett at angripere kommer seg inn i datasystemene i en bedrift sier Tore Orderløkken.

Dette betyr at de som tradisjonelt har tenkt fysisk kriminalitet og beskyttet seg deretter har en annen faktor de må tenke over nå. - Det er hvordan de setter opp de IP- og trådløsbaserte overvåkningssystemene på en god og trygg måte, sier Orderløkken.

Etter flere år med jobb innenfor datasikkerhet og kriminalitet ser de ofte at det er enkle brister i sikkerhetssystemene og undervurdering av trusselen som gjør at det skjer datainnbrudd.

- Det viktige her er jo at man er kjent med at slike systemer kan være manipulerbare og derved mulig å komme seg inn i. Faren er jo at man setter opp med såkalt "default-løsning". Det vil si passord og PIN-koder som ikke endrer leverandørens faste oppsett. Disse standardpassordene og kodene har de kriminelle selvfølgelig god oversikt over. Når de ser fabrikatet - eller leverandørens navn på produktet, vet de med en gang hvilke passord de skal prøve seg med.

Derfor er det viktig at de som monterer gjør sluttbruker oppmerksom på viktigheten av gode, trygge, egenvalgte passord og koder. Og at man fra tid til annen skifter ut disse.

Benytt gjerne en fast setning eller regle og varier denne på slutten utfra hvilket sted og system dette benyttes.

For eksempel: LisagiktilskolenVG2012. Eller kun den første eller andre bokstav i hvert ord. I dette tilfellet LgtsVg2012- alternativt - liikVG2012

Bruk for all del ikke samme passord eller kode flere steder, advarer han.

OVERVÅKNINGSSYSTEMER ER SÅRBARE

Det er når overvåkningssystemer kobles mot sentraler at Orderløkken og hans medarbeidere kan bidra med råd og informasjon. Slik hjelper de bedrifter til å unngå uønsket inntrengning i datasystemene. NORSIS blir ofte kontaktet av bedrifter for å se på databaserte overvåkningssystemer, og eventuelt avdekke brist i datasikkerheten. Vi har jo sett eksempler på at det overvåkningskameraer viser er fritt tilgjengelig via internett. Det er fullt mulig å bryte seg inn i disse datasystemene og dermed se hva kameraene viser. Men dette avhenger av at noen har gjort en dårlig konfigurering- og dårlig oppsett av overvåkningssystemet.

Vi ser nå at det meste skal på internett. Derved overfører man informasjon via nettet til en sentral. Dette er et svakt punkt. Er dette klartekst signaler, vil det være enkelt å komme seg "innpå" for å sniktitte. Slik får man så tilgang til informasjon som benyttes til å kartlegge forholdene før et eventuelt innbrudd senere.

Det er ofte på denne måten det foregår også. Kjeltringene bryter seg inn i flere faser. Uten at man merker noe som helst før det hele er over. Og fuglen er fløyet....

Dette poengterer at du må ha kontroll på hele verdikjeden i signalstrømmen din, sier Orderløkken.



Her forklarer dataekspertene Vidar Sandland og Hans Marius Tessem hvordan kriminelle utfører datainnbrudd via mobiltelefon.



OVERHENGENDE FARE: Direktør ved NorSIS Tore Orderløkken oppfordrer alle låsesmeder til mer fokus på datasikkerhet. - I og med at sikkerhetssystemene nå ofte er databasert kommer også risikoen for at nettopp dette kan bli en sikkerhetsbrist, advarer Orderløkken.

- Det er viktig å tenke gjennom hvilke systemer man har. Hvor er det disse kobles sammen? Bruker man internett til noe overføring her? Da må man tenke på å kryptere forbindelsen fra sensor, kamera eller hva man bruker til sentralen, slik at ingen tapper signalene.

- Kan dere vise til noen konkrete eksempler på innbrudd som har foregått på denne måten?

- He - he. Dette er jo litt sensitivt. Så jeg kan dessverre ikke fortelle om selskaper som har opplevd dette. Men jeg har sett disse overvåkningskameraene. Men jeg har ikke noen bedrifter som vil stå frem og si at her skjedde slik og sånn.

- Er det slik at en angriper kan gå inn å ta over overvåkingen?

- Ja. Det er mulig å ta over styringen på kameraer. Dermed kan man lage blindsoner slik at innbruddstyver kan lure seg forbi usett, sier Orderløkken.

SOSIAL MANIPULERING

Det nye nå er såkalt sosial manipulasjon.

- Teknologien er en ting. Men det vi ser mer og mer av er at tyver forsøker å lure av deg koder og passord. Dette er en viktig del av det vi driver opplæring på nå.

Dette fordi innbruddstyven ikke alltid er like god på det teknologiske. Og at man heller foretrekker å lure av folk informasjon i stedet. Da kan de gjerne ringe - eller ta kontakt på annen måte. Via E-post eller på andre måter med det som formål å lure av deg informasjon.

Det kan gjerne forgå slik at noen gjør deg oppmerksom på et problem - et problem du egentlig ikke kjenner til. Og som heller ikke er reelt. De klarer å lure av deg informasjon på en eller annen måte slik at de for eksempel kan installere sitt eget program på din datamaskin og dermed fjernstyre denne. Da kan de handle på internett med ditt kredittkort eller hva det måtte være. Klart man må være på vakt på dette området, sier Orderløkken.

JOBBER MØYSOMMELIG

- De kommer kanskje ikke med slegge lenger. Men de sitter kanskje et helt annet sted og følger med på alt du gjør. Disse kan legge inn mye forskjellig overvåkningsutstyr for å overvåke deg, uten at noen merker hva som skjer.

De bruker gjerne tid. De lurar seg først inn under radaren. Og så jobber de steg for steg. Mens du er uvitende og sjanseløs.

- Tenk datasikkerhet - også når det gjelder låseverden. I og med at mer og mer av deres systemer går over på data, avslutter Orderløkken.



KABA®
MøllerUndall

Kaba Evolo

I Mars lanserte vi Kaba evolo, stand-alone adgangssystem som ivaretar brukervennlighet, fleksibilitet og sikkerhet. Kaba evolo har vunnet flere internasjonale designpriser, blant annet reddot design award. Blant produktene finnes den innovative c-lever compact, som muliggjør en smidig og rask installasjon. Sylindrefunksjonen ivaretas som i en ordinær installasjon av sylindere. Dette gir et meget stort antall monteringsmuligheter. Selv glassdører lar seg integreres i systemet. Det stilige designet får du med på kjøpet.



reddot design award
honourable mention 2011

Låsgruppen flyttet fra Majorstuen til Storo

Til åpent landskap

Ulf Lundells sang “Jäg trivs bäst i öppna landskap”, slo ikke helt til da Låsgruppen Oslo flyttet fra Majorstuen til Storo i mai. Men avdelingssjef Fredrik W. Houlder påstår de trives bedre og bedre ettersom dagene går.

Av GEIR OLSEN

- Det var jo litt uvant i begynnelsen. Men det virker som det skir på plass, smiler Houlder som måtte finne nye lokaler da Nordea ikke lenger kunne huse bedriften, som alltid har hatt tilhold på Majorstuen.
- Gårdeier Nordea måtte ha tilbake lokalene, da behovet for større plass meldte seg som følge av at deres plan om å flytte ned til Bjørvika falt i fisk.
- Det ble en forholdsvis omstendelig prosess å finne nye lokaler. Vi ønsket jo fortrinnsvis å fortsette å være på Oslos vestkant, sier Houlder.
- Vi ønsket sentrale lokaler, med enkel adkomst for kundene. Dermed havnet vi etterhvert i litt nye omgivelser, sier Houlder.

På Storo synes de godt, de ligger et steinkast fra kjøpesenteret med innkjøring og kundeparkering på baksiden av bygget som altså ligger like ved det store lyskrysset over Ring 3.

Bedriften huser 12-13 ansatte og består av butikk, utstilling og kontorlokaler.



LETT Å FINNE: Låsgruppen Oslo har flyttet fra Majorstuen til disse nye lokalene i Vitaminveien 1 på Storo.



SVENSK SERVICE: Calle Sandström og Kristofer Nilsson møter deg i Låsgruppens nye butikk.



TRIVS BRA I ÖPPNA LANDSKAP: De tre som var tilstede virket fornøyd med flytteprosessen. Her er de på plass i det litt uvante kontorlandskapet. Fra venstre: Øyvind Granberg, avd.sjef Fredrik William Houlder og Tommi S. Jensen. Alle foto: Geir Olsen

Hipp hipp hurra

Trioen som for 25 år siden forlot Trio Ving for å starte for seg selv har ikke like imponerende hårmanke som den gang. Men ellers har de greid seg bra.

AV GEIR OLSEN

Knut Kildahl, Steinar Jensvold og Terje Krogstad er i dag vel etablert - og vel så det - med totalt 18 medarbeidere på lønningslisten og omkring 30 millioner i omsetning.

I tillegg er de rike på minner fra de 25 årene som har fløyet avsted. De tre har jobbet sammen i snart 35 år - og fortsatt pleier de jevnlig sosial omgang med familiene utenom arbeidstiden.

MINNER

- Jeg husker godt den første tiden, da gikk vi rundt i oppgangene her i Oslo med borvinde. Det fantes sjelden strømmuttak. Oppladbare driller fantes heller ikke. Vi sto der og virret, minnes daglig leder Knut Kildahl og smiler.

Han skulle egentlig bli sjømann. Men da han var ferdig med skolegangen i Løten i 1977 og skulle forflytte seg til kysten for videre skolegang, la han sommeren til Oslo for å legge seg opp litt penger til studiene. Han ble hos Trio Ving til 1983. Sammen med Terje og Steinar som også var servicemontører. Etterhvert brøt de ut for å forsøke seg på egenhånd på hver sin kant. Men de opprettholdt kontakten hele veien, og på vårparten 1987 gikk de sammen og dannet etterhvert Eiendomssikring AS.

UNGDOMMELIG PÅGANGSMOT

- Lokalitetene var av en skrupelig karakter. Men med enormt pågangsmot ble det gamle lokalet et trivelig sted å være, syntes

vi i hvert fall. Vi investerte det lille vi hadde, og lånte mye mer enn det. For å holde kontroll på økonomien tok ingen av gründerne ut lønn det første halve året. Overfor hverandre skrøt de sine hustruers inntekter opp i skyene, slik at ingen skulle bekymre seg... Etter diskusjon endte de opp med en grei arbeidstid. 16 timers dag - og syv dagers uke.

- De kundene som valgte å satse på oss den gang ble grunnstammen. Disse har og vil fortsatt ha - en helt spesiell plass i vårt kundekartotek, beskriver Knut Kildahl.

EN DAME

Det er relativt tradisjonelt kjønnsrollemønster hos Eiendomssikring. Det er lett å hevde at helt øverst i ledelsen troner Maylen Lutro.

Hun har vært med i nesten alle år. I dag står det "Office manager" på visittkortet - og smilet hennes er det første som møter deg om du legger turen om kontoret ved Alna i Oslo.

- Det har vært bra. Fine gutter, smiler hun da vi spør hvordan det er å jobbe med alle disse karene.

Med litt bestemt mine utdyper hun svaret:

- Så lenge jeg får gjøre som jeg vil. Og det gjør jeg jo, sier hun - og bryter ut i latter mens hun slår Knut på skulderen.

GLAD I DE ANSATTE

Knut stråler.



JUBILANTEN JUBLER: Her er samtlige ansatte samlet: Fra venstre: Lars Jensen, Odd-Anders Seim, Daniel Sørli, Steinar Jensvold, Erik Jensen, Ole Walbækken, René Ringnes, Knut Kildahl, Marius Kjellemo, Maylen Lutro, Geir Olsen, Anders Myhre Ekeberg, Bjørn Krogstad, Øyvind Hansen, André Eldor, Mats Jordskogen, Christian Ringnes og Terje Krogstad. Foto: Geir Olsen



Knut Kildahl monterer VingCard på Aktiv Sport Hotel på Ål i Hallingdal – ca 1988.. Foto: Eiendomssikring.



Her er daværende sjefer og ansatte samlet på ett Brett i forbindelse med 10-årsjubileum i 1997. Foto: Eiendomssikring.

- Vi har veldig verdifulle medarbeidere. Vi er veldig fornøyd med våre folk. I tillegg vil jeg si at vi kjennetegnes ved en veldig sosial driv. Vi har hatt en rekke turer sammen - og det kommer vi til å fortsette med. Dette er verdifullt for alle parter, understreker Kildahl.

TEKNOLOGISK UTVIKLING

For de fleste av oss er ikke 1987 noen fjern fortid. Men utviklingen har vært enorm.

- I løpet av disse årene har vårt yrke gått fra å være nær rent mekanisk - til å bli overveiende elektromekanisk, sier Knut og minner om tiden da han og gutta gikk rundt med borvinde i verk-tøykassen. Det er egentlig ikke lenge siden.

I tillegg har det vært en rivende utvikling innen kommunikasjon og data.

- I 1990 skrev Maylen ut omkring 2 500 fakturaer på skrivemaskin - med blåpapir i mellom, forteller Knut. Året etter kom datamas-kinen på plass. Etterhvert mobiltelefoner og mer elektrisk verktøy og komponenter.

Forventningen fra kundene har også endret seg.

- I dag forventer man at alt skal skje med en gang. Og slikt må vi jo forsøke å innfri, smiler han.

NYE EIERE

I 2006 ble selskapet kjøpt opp av Infratek. De sitter nå på ma-joriteten i selskapet. Men Knut, Steinar og Terje har fortsatt hver sin eierpost. Med Infratek har de en solid faglig og økonomisk forankring.

- Vi har en aktiv industriell eier. Vi er fortsatt en egen enhet. Og det fungerer meget bra. Vi lever i skjønn forening, bedyrer Kildahl.

IDEEN

Da de tre startet opp i 1987 var tanken å bli en seriøs leverandør av lås og beslag.

Det har de klart. Og vel så det.

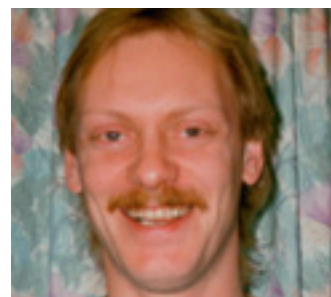
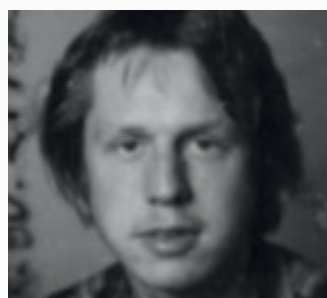
LÅSESMEDEN GRATULERER JUBILANTEN



LIKE MUNTERT: Kontorsjef Maylen Lutro smiler like blidt som hun alltid har gjort i løpet av sin lange fartstid med Knut Kildahl & co Foto: Geir Olsen.



GRÜNDERNE: De er blitt litt kortere på håret med årene – trioen som startet opp for seg selv for 25 år siden. Daglig leder Knut Kildahl, Terje Krogstad og Steinar Jensvold Foto: Geir Olsen



20-årsmellomrom: Her er guttene portrettert i 1978. Dengang var det langt både foran og i nakken. De resterende er fra 1998. Håret er kortere - men smilene er bredere! Foto: Eiendomssikring



PÅ Plass: Det tok sin tid – men nå er endelig den sammenslåtte gjengen i Nordic Security på plass ved Helsfyr i Oslo. Her står fra venstre: Ståle Andersen, Martin Nymoen, Jørn Berg, Cato Kristiansen, Steffan Andersen og Erik Larsen.

Gutta på Fyrstikktorget

Noen hundre dører mer enn antatt gjorde at Nordic Security ikke kom seg inn på Fyrstikktorget før på sensommeren.

Men nå er gutta for alvor i gang med base ved Fyrstikktorget i Oslo.

Av GEIR OLSEN

Nordic Security er resultatet av at Fg Lås & Dørmiljø og ABT slo seg sammen i fjor høst.

- Vi hadde rett og slett for mye å gjøre hver for oss. Ved å slå oss sammen håper vi å vokse, samtidig som vi får hodet over vannet, sier daglig leder Cato Kristiansen over bordet i de nye lokalene.

TRAVELT

Han medgir at Arbeid og Boligtilpasning (ABT) har hatt travle dager. Litt for travle.

- Vi har ikke engang rukket å sette reklame på bilene våre, forteller Cato Kristiansen.

SPESIALISTER PÅ UNIVERSELL UTFORMING

ABT ble etablert i 1995 med hovedformål å tilpasse tekniske løsninger for funksjonshemmedes adkomst til bolig og arbeidsplass. Det være seg automatiske dør og vindus åpnere, motorisert solavskjerming, motoriserte låssystemer, lys-styring og kommunikasjon. Alt tilrettelagt med avanserte fjernstyrings løsninger. I 1997 ble ytterligere fagområder tillagt. Samarbeide med produ-

sent av takheissystemer og gulvgående personløftere som i dag heter MOLIFT AS ble etablert som service partner. Produktene blir i dag benyttet av svært mange pleiehjem, institusjoner og hjemme hos funksjonshemmede til avlastning for personalets tunge løft ved forflytning av pleietrengende personer. Etter hvert ble også motoriserte institusjons senger en del av service porteføljen.

I 2002 fikk bedriften nye eiere som tilførte ytterligere kompetanse innenfor området låssystemer, dørtelefonlegg, TV- overvåkings-systemer og elektronisk sikring. Dette har gjort bedriften til en sterk støttespiller for våre kunder som dermed kan tilknytte seg et enkelt firma som håndterer et stort fagområde innenfor automa-tikk, mekanikk og elektro.

Siden starten i 1995 har bedriftens hoved oppdragsgiver vært NAV/ Rikstrygdeverket ved hjelpemiddelsentralene i østlandsom-rådet samt en rekke bedriftskunder.

I 2010 startet de forhandlinger om sammenslåing med Fg Lås og Dørmiljø som allerede hadde vært samarbeidspartner gjen-nom flere år. Utpå høsten 2011 var fusjonen et faktum. Og bedriften skiftet navn til Nordic Security AS, og har nå flyttet hele virksomheten til Fyrstikktorget ved Helsefy i Oslo hvor de har åpnet sikkerhetssenter og låsbutikk.

MÅTTE MONTERE 1200 DØRER

- Vi hadde egentlig planer om å komme i gang på Fyrstikktorget lenge før sommeren, forteller makker Ståle Andersen som har bakgrunn fra tidligere Fg Lås og Dørmiljø.

Men samarbeidspartneren DORMA - som de er pro partner hos - stakk kjøpper i hjulene for det. Åpningen ble utsatt på grunn av at herrene har hatt mer enn nok å henge fingrene i.

- Vi tok på oss å montere låser og beslag på det som først var 600 dører ute på Fornebu. Det ble dobbelt så mange, smiler Ståle Andersen. Dermed ble den planlagte innflyttingen i april utsatt til over sommeren.

Nordic Security har som mål å skape vekst som følge av at de har slått seg sammen.

Tanken er å komme ut som en sikkerhetsentreprenør. En totalle-verandør. Vår siste tilvekst er som leverandør av mobile kjøre-ramper via selskapet Rollaramp.com i USA, sier Kristiansen

BUTIKK

Butikken på Fyrstikktorget er myntet på så vel privatkunder som bedriftskunder.

Tanken er å komme ut der kundene er. De som handler hos oss har planlagt hva de skal kjøpe, og vet å finne oss.

Det typiske er kanskje vaktmestere - hos oss finner de det de trenger, sier Andersen.

Få med at vi også utvikler småelektronikk. Vi finner alltid en løs-ning, avslutter Cato Kristiansen.



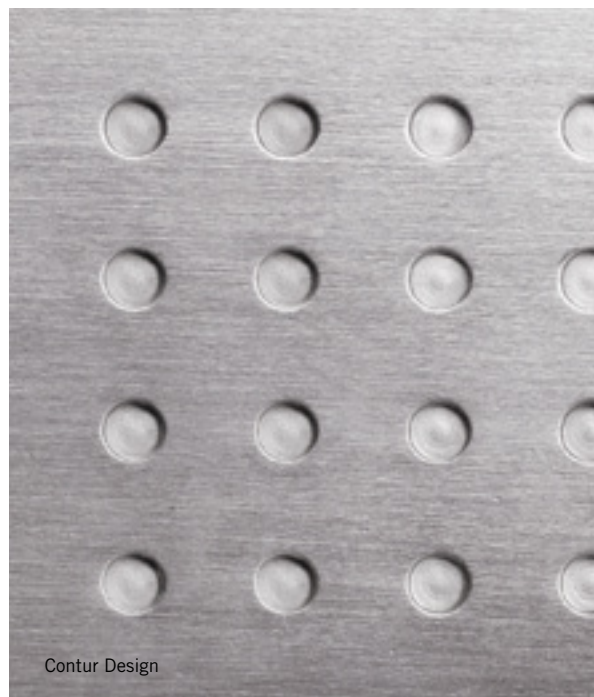
PARTNERE: De tidligere samarbeidspartnerne Cato Kristiansen fra ABT og Ståle Andersen fra Fg Lås og Dørmiljø har gått sammen om Nordic Security. Den nye sikkerhetsentreprenøren teller nå fire eiere og to ansatte



Tilgjengelighet for alle.



ED 100/250



Contur Design



PORTEO



reddot design award



award 08



Biltyvenes nye triks: Blokkerer nøkkelsenderen

Nå har tyver spesialisert seg på å tømme bilen din for verdisaker uten å legge igjen spor. Det fordi du ikke har låst. Selv om du låste med fjernkontrollen.

AV GEIR OLSEN

Politiet i Sverige sendte før sommeren ut en generell advarsel mot den nye metoden for bilinnbrudd, som utnytter at stadig færre er nødt til å låse bilen med å vri om nøkkelen i låsen. De fleste av dagens fjernkontroller sender et radiosignal til en mottager i bilen, og en sentrallås sørger for at alle dører låses.

Ved hjelp av støysendere kan nå tyver blokkere signalet fra nøkkelsenderen din, slik at låsen ikke virker. - I noen tilfeller kan til og med lysene blinke for å signalisere at bilen låses - uten at den gjør det, sier Erik Forssell, nærpoltisjef på Östermalm i Stockholm til Aftonbladet. - Dette er en metode vi har fått rapporter om blir benyttet også i Norge. Men vi har ikke tall på hvor mange slike tilfeller som er meldt inn, sier informasjonssjef i Gjensidige, Bjarne Ari Rysstad til VG.

Utviklingen for tyveri fra bil tyder på at folk er blitt noe flinkere. Tall fra Finansnæringsens fellesorganisasjon viser at det i 2009 ble rapportert 9856 tyverier fra bil. I fjor var det 8687 - en nedgang på nesten 12 prosent.

Boliginnbrudd øker igjen

Etter nedgang i boliginnbruddene i fjor, ser det ut til at bandene har skutt fart i virksomheten igjen i år.

I årets tre første måneder ble det anmeldt 6 398 innbrudd. Det er en økning på 16 prosent i forhold til året før, ifølge Finansnæringsens fellesorganisasjon.

Tyvene er i stor grad omreisende. De bruker ofte god tid på å spane før de slår til.

- Det er grunn til å frykte at nedgangen i fjor bare var av forbigående art, sier direktør Leif Osland i FSO.



Sikkerhet i boliger, industri- og kontorbygg blir bare viktigere med årene

Velg fagfolk - for sikkerhets skyld!

Kontakter du et TrioVing Sikkerhetssenter, skaffer du deg samtidig tilgang til en unik ekspertise. Den omfatter blant annet kunnskap og kapasitet innenfor planlegging, prosjektering, montering, testing, igangsetting og vedlikehold av adgangs- og sikkerhetssystemer.

I tillegg tilbyr TrioVing Sikkerhetssentre et utall funksjonelle og nyttige produkter som er med på å sikre hverdagen for deg og dine kunder.

Et TrioVing Sikkerhetssenter kan ta alle typer sikringsarbeid. Det innebærer blant annet å være samarbeidspartner med arkitekter og rådgivende ingeniører under planlegging og prosjektering av store monumentalbygg. Eksempler på dette er Den Norske Opera, Statoils nye hovedkvarter på Fornebu, R6 og Telenorbygget. Og vi stiller like gjerne opp for utskifting av låssylindere hos en huseier som har mistet nøkkelen sin.

Bruk ditt nærmeste TrioVing Sikkerhetssenter slik det passer deg, når det passer deg. Du bestemmer selv hvor mye av ekspertisen du vil trekke på i hvert enkelt tilfelle.



**SIKKERHET
KVALITET
KOMPETANSE**

**TrioVing Sikkerhetssenter,
ring 08877 eller se på www.08877.no**

TrioVing®
SIKKERHETSSENTER

Reddet av røykvarslere

Ledelsen i NOBY manøvrerte lynraskt da sjøfartskrisen bølget inn på 1970-tallet. Røykvarslere ble redningen for dagens alarmgrossist.

Av GEIR OLSEN

- Den gang mente forsikringsbransjen at røykvarslere var best egnet som leketøy, forteller salgssjef Thomas Ingebrigtsen smilende.

For Noby ble røykvarslerne starten på en ny tid for selskapet som etterhvert ble en rendyrket alarmgrossist for innbrudds- og brannalarm samt batteriopererte hjemme røykvarslere.

SNUDDER SKUTA

Forandring og fremskritt har vært stikkordet for de som altså hadde sitt hovedprodukt i "Bycosin", et tilsetningsmiddel for fyrings- og bunkersoljer. De viktigste kundene var handelsflåten. Man trenger ikke rare fantasien for å skjønne at fremtiden så dystert ut for Norsk Bycosin for førti år siden da sjøfartskrisen bølget over dem. De holdt rett og slett på å strande.

GIKK I LAND

Innbrudds- og brannalarmer ble valgt som nytt satsningsområde, og gjennom Pittway Corporation i USA ble man norsk enerepresentant for Ademco og BRK Electronics. Arbeidet med "Bycosin"

ble avsluttet i 1984, og selskapet ble etterhvert en rendyrket alarmgrossist for innbrudds- og brannalarm samt batteriopererte hjemme røykvarslere. Selskapets navn ble nå forkortet til Noby as. I dag lever alarmgrossisten Noby i beste velgående i Oslo med sine ti ansatte.

- FØLG MED

Noby var først i Norge med røykvarslere. Raskt fulgte de på med innbruddsalarmer. Siden har det ballet på seg. Veggene i showrommet vitner om den tekniske utviklingen.

Ingebrigtsen tar frem nettbrettet og viser et levende bilde av kaianlegget til Color Line i Kiel.

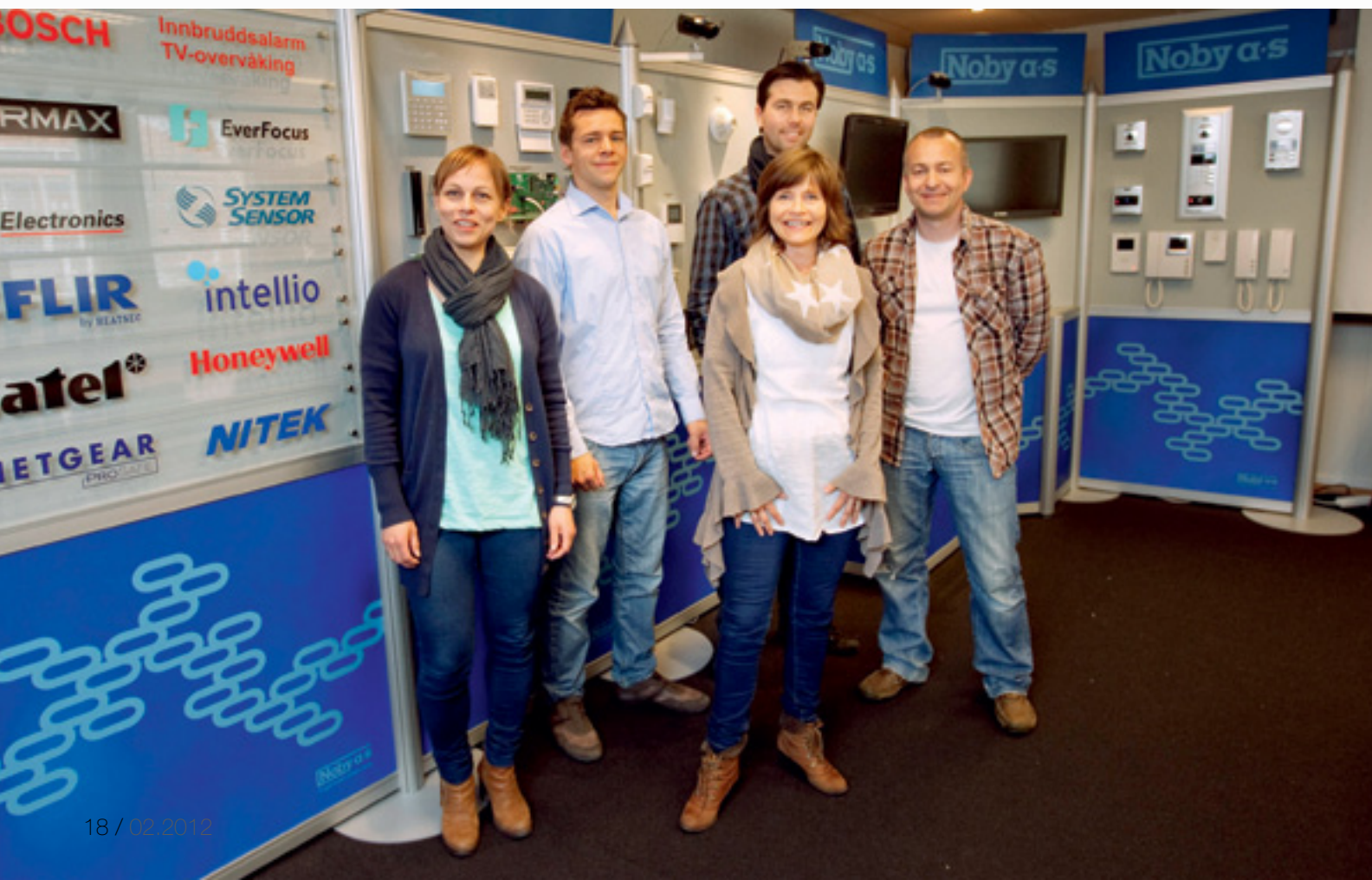
- Med denne kan jeg styre kameraets posisjon - og til enhver tid se hva som skjer i området. Denne utviklingen har gått raskt, forteller han.

Derfor er han klar i sitt råd til låsesmedene.

- Det er viktig at yrkesgruppen setter seg inn i elektro. Vi kurser

DAGENS MANNSKAP: Her er noen av dagens ansatte foran veggene i showrommet i Oslo.

Fra venstre: Carina Damsgård, Thomas Ingebrigtsen, Marianne Jetteberg, Andreas Brattberg og Kjetil Kjevevud.



kundene på våre produkter. Men det grunnleggende innen elektro må de stille med selv, råder han.

Han trekker frem sin egen arbeidsgivers historie som eksempel på hvor viktig det er å følge med i tiden og vite å innrette seg for å være skodd for nye tider.

I tillegg til at innbrudds- og brannalarm fremdeles inngår i selskaps kjerneområder inneholder sortimentet nå også ITV, adgangskontroll, porttelefoner mm.

Noby AS er 100 % norskeid, og har i dag ti ansatte i Norge.

SATSER PÅ KJENTE MERKER

Som en frittstående alarmgrossist velger selskapet utstyr på verdensmarkedet som er best egnet for det norske markedet.

- Vi skal ha kjente merker vi kan stå inne for. Det nytter ikke å forsøke seg på billige ukjente merker. Kundene må ikke glemme at kostnadene forbundet med reparasjon og vedlikehold fort når igjen det ekstra man må ut med for det kvalitetssikrede som vi holder oss til, avslutter Ingebrigtsen.

På firmaets hjemmesider poengteres dette tydelig:

“Vår brede kompetanse og vår lange erfaring med markedstilpasninger gjør oss i stand til å treffe de riktige valg. Vår handlekraft skal fortsatt skapes av kompetanse i egne rekker og av støtte fra seriøse leverandørers kunnskap og ressurser”.

UTVIKLING I ENGLAND

Noby a.s tilbyr også utviklings- og produksjonskapasitet via selskapet Noby UK. Ltd.

Dette ble etablert i 1990 som en utviklingsavdeling og produksjonssenhets enhet for Noby, men har etterhvert også påtatt seg oppdrag for andre aktører. Selskapet er ISO9001 sertifisert.

Selskapet ligger nær Halifax i England. Ved behov benyttes fleksibel arbeidskraft i tillegg til de som er ansatt der i dag.

Alle egenutviklede produkter som alarmsentraler, betjeningspaneler, teleprosessorer, relékort osv. produseres av Noby UK Ltd, og her utvikles og produseres også produkter for andre bedrifter.



OVERVÅKER PÅ NETTBRETT: Ingebrigtsen viser frem nettbrettet som her benyttes som billedmonitor for kameraet som overvåker anløpsterminalen til Color Line i Kiel. Fra nettbrettet kan man også styre kameraet.



SER DEG: Salgssjef Thomas Ingebrigtsen med et overvåkings kamera. Dette vitner om hvilken utvikling det sjøfartsbaserte firmaet har vært igjennom.

God miks



FANT TONEN: Espen Qvernstrøm og Arild Hansgaard i Bygg & Boligsikring mener de er den perfekte miks. Munterhet råder i lokalene på Sofiemyr.

Herrene hos Bygg & Boligsikring utfyller hverandre som et gammelt ektepar. Med forskjellig kompetanse og bakgrunn har de slått seg sammen for å stå best mulig rustet i den rivende tekniske utviklingen innen bransjen.

Av GEIR OLSEN

Etter tre års drift er de nå tatt opp som medlem i Foreningen Norske Låsesmeder.

Låsesmed Arild Hansgaard bør være kjent for mange, med fartstid fra flere firmaer er han en gammel ringrev i bransjen. Hansgaard er den tradisjonelle låsesmeden. Kompanjong Espen Qvernstrøm har bakgrunn fra Securitas. Han er firmaets mann når det gjelder elektronikk og mer databaserte løsninger.

- Vi må vel være den perfekte match, ler Hansgaard og tar med kollegaen i en munter svingom til ære for fotografen i kontorlokalene på Sofiemyr utenfor Oslo.

De to har drevet sammen siden 2008 - og etter tre års drift kom de gjennom nåløyet som medlem i Foreningen Norske Låsesmeder.

- Jeg er personlig medlem, og nå var tiden inne for å få firmaet med, sier Hansgaard.

MUNTERT

Det er fryd som hersker i lokalene som i dag sysselsetter to låsmonter, to låsesmeder og tre alarmteknikere.

- Vi har fått til en veldig bra miks. Vi ordner alt. Det være seg montering, igangsetting, service og vedlikehold, forteller Qvernstrøm. I tillegg har de god kontakt med tradisjonelle håndverkere som de knytter til seg ved behov.

- Vi skal kunne levere alt. Fra Å til Å, reklamerer herrerne.

KUN BEDRIFTER

Bygg & Boligsikring har trukket seg ut av privatmarkedet og satser nå utelukkende mot bedriftsmarkedet.

- Installasjon av boligalarm utviklet seg til å bli ren sysselsetting. Det er lite penger å tjene på dette. Bunnlinjen falt ut da de store aktørene gjorde sitt inntog. For å ta markedsandeler dumpet de prisene, og etterhvert var dette markedet ikke lenger interessant for oss, sier Hansgaard ærlig.

Dermed måtte ansatte gå. Med dreining mot bedriftsmarkedet har lønnsomheten kommet tilbake.

FLYTTEPLANER

- Nå jobber vi mot næringsmarkedet i Oslo sentrum. Derfor vurderer vi å flytte på oss, avslører Hansgaard.
- Før hadde vi oppdrag mot Østfold. Men der har vi egen avdeling, så nå kan vi konsentrere vår virksomhet inne i byen, forteller Hansgaard.

TRENGER FOLK

Selv om alt virker å være fryd og gammen har de merket behov for en selger.

- Vi ønsker oss rett og slett en "gammel" låsesmed som har "vondt i knærne". For å si det slik: En som kan faget. Og som kan selge, avslutter de.



KLARE: Espen Qvernstrøm og Arild Hansgaard i Bygg & Boligsikring er rustet og klare for det meste.

NYHET!

EN VIKTIG DEL AV FØRSTEINTRYKKET - NÅ MED DANSK DESIGN!



Postkassen er en viktig del av førsteintrykket som besøkende og forbipasserende får av deg og din bolig. Stansefabrikken Products AS har inngått en samarbeidsavtale som sikrer tilgang til et stort antall elegante, moderne og kvalitetsriktige postkasser.



Sandberg Robust



Allux Grundform



Allux Ellipse



Allux KS200



STANSEfabrikken

www.postkasse.no

Stansefabrikken Products AS
Tel: +47 458 65 935 • Fax: +47 69 35 82 01
post@stansefabrikken.no

BRANNSIKRING FRA BONPET



Vi leverer nå også unike brannslukningsampuller og markedets desidert mest effektive slukkespray fra Bonpet.

Sjekker ikke om nøkler mangler

Norske boligkjøpere spør svært sjelden forrige eier om det finnes bortkomne dørnøkler, viser en ny undersøkelse. Det er heller ikke vanlig å bytte lås for å øke sikkerheten.

Ved overtakelse av en bolig er det bare 15 prosent som spør tidligere eier om nøkler er gått tapt, viser undersøkelsen, som er utført av YouGov for TrioVing.

40 prosent stilte ingen slike spørsmål, mens 20 prosent ikke husker om dette var et tema ved overtakelsen. For de øvrige var ikke spørsmålet relevant, for eksempel fordi de hadde bodd i boligen siden den var ny.

- Blant de som kjøper brukt bolig er det tydeligvis bare et fåtall som spør bevisst om nøkler er blitt borte. Hvis dette blir gjort øker tryggheten for at ikke uvedkommende kan ha tilgang til huset eller leiligheten, sier Morten Svensen, kommunikasjonssjef i TrioVing.

Å MISTE DØRNØKLER ER SVÆRT UTBREDT.

- I samme undersøkelse svarer en av fem nordmenn at noen i egen husstand har mistet nøkler til boligen i løpet av de siste fem årene, så det er mange som er på avveie, sier Svensen.

Allikevel er det få som skifter lås for å hindre at fremmede kan ta seg inn i boligen. Terskelen for å gjennomføre slike tiltak er høy.

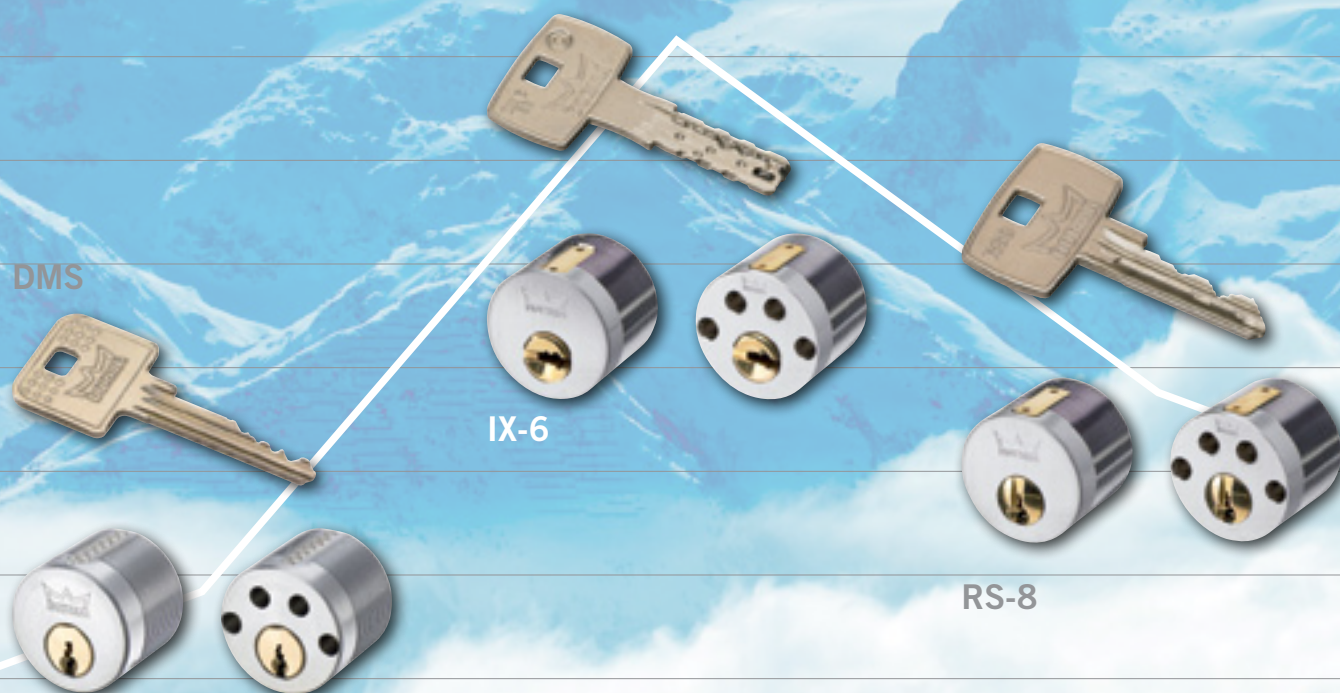
- Tidligere kartlegging har vist at de fleste vil skifte lås hvis en nøkkel blir stjålet. Ved skifte av bolig er det bare halvparten som vil gjøre det samme, og hvis nøkler mistes synker andelen til en tredjedel. I praksis er det nok enda færre som følger opp slike intensjoner, sier Svensen.

Nylig lanserte de en elektronisk boliglås som løser mange hverdagsproblemer knyttet til tap av nøkler. Moderne låsteknologi lar deg velge om du vil åpne døren med kode, brikke eller fjernkontroll.

- En tapt brikke kan lett sperres, mens midlertidige koder gjør det enkelt å gi håndverkere og vaskehjelp tidsbestemt adgang til boligen. En innnebygd alarm varsler ved innbruddsforsøk. Slike låser vil bli mer og mer vanlige i norske hjem, sier Morten Svensen.



HAR DET SOM TRENGS: Morten Svensen hos Trio Ving anbefaler gjerne deres elektroniske dørås for å bli kvitt problemet med mistede nøkler.



LÅSSYSTEM

**DORMA Dørteknikk,
et sikkert valg.**



Overvåk ditt sikkerhetssystem fra hvor du vil

Brukere av innbruddsalarmssystemene i SPC-serien som baserer seg på de allsidige sikkerhetsproduktene fra Security Products kan nå overvåke og kontrollere sine systemer fra nesten hvor som helst med den nye gratis appen for iOS som er tilgjengelig i App Store.

Med SPCanywhere kan brukerne overvåke flere SPC- installasjoner via et attraktivt og intuitivt grafisk brukergrensesnitt. SPCanywhere gir deg oversikt over statusen til systemområdet og alle sonene, samt også dørkontroll og kamerabilder. For hver installasjon kan brukerne velge en plantegning som gir en rask oversikt med ikoner som tydelig viser plasseringene til detektorer, kameraler og dører. Ved å trykke på et ikon kan brukeren kontrollere dører, områder og soner eller vise sanntidsbilder på iPhone eller iPad.

I tillegg til disse fjernstyringsegenskapene kan brukeren også bruke SPCanywhere-appen til å styre anleggene av og på. Dette har sine åpenbare fordeler, for eksempel kan den autoriserte personen sette systemet i dagstilling via fjernstyring selv om han/hun ikke kan være til stede på arbeidsplassen på begynnelsen av arbeidsdagen. Appen har effektive sikkerhetsfunksjoner som sikrer at den ikke kan misbrukes, selv om man mister eller blir frastjålet sin iPhone eller iPad som kjører SPCanywhere.

Appen har også en omfattende logg der brukerne kan se detaljerte opplysninger om alle hendelser tilknyttet installasjonen, ikke bare aktiverte alarmer, men også strømbryt og andre systemhendelser.

SPCanywhere fungerer på iPhone 3GS, iPhone 4, iPhone 4S samt iPad og iPad 2. Den kan brukes overalt der det er datatilknytning for iPhone eller iPad.

For mer informasjon kontakt: rebecca.neuman@siemens.com



SIEMENS

Aktivere, styre og overvåke alle enheter, alle steder! – SPCanywhere

SPC – et moderne sikkerhetssystem

Answers for infrastructure.

SPC-serien er nyeste generasjon av sikkerhetssystemer på markedet som kombinerer avansert innbruddsvarsling og adgangskontroll med kostnadseffektiv, fremtidssikker teknologi. Den modulære designen gjør at SPC enkelt kan oppgraderes etter hvert som sikkerhetskravene endrer seg, slik som utviklingen av SPCanywhere, en unik applikasjon til iPhone og iPad som gir deg mulighet til å aktivere, styre og

overvåke statusen på systemet ditt, åpne dører, kontrollere detektorer og IP-kameraer fra hvor som helst. Ta en titt på nettsiden vår – den kan du også se fra hvor som helst. **Vil du vite mer?** Kontakt oss på 22 63 40 70 eller les mer på: www.siemens.no/securityproducts

www.siemens.no/securityproducts

Ny ansatt i Sikkerhet & Design

Sikkerhet & Design har ansatt Christoffer Viig som ny selger på prosjektavdelingen. Christoffer har jobbet i bransjen siden slutten av nittitallet og har bred erfaring med store og små prosjekter.



Et prisgunstig valg for bygningen din!

“Et økonomisk valg med flott design.”
BASE by d line er et prisgunstig valg når du velger et nytt beslag. Serien er produsert i børstet rustfritt stål, type AISI 304, noe som gjør det perfekt for både utvendig og innvendig bruk.

BASE by d line består av et bredt spekter av hardware produkter - for eksempel et komplett utvalg av dørhåndtak, langskilt, ulike typer håndtak, dørstoppere og skyvedørsskåler - alt formet og tilpasset markedet, slik at serien fremstår som attraktivt og brukervennlig både i dag, men også i fremtiden.

Serien er godkjent i henhold til EN 1906 i klasse 4, og vi vil tilbyr våre kunder.

10 års funksjons garanti
på alle BASE by d line produkter.



BASE by d line



BASE by d line
forhandles i Norge av:

Sikkerhet & Design
Sinsveien 4, 0572 Oslo
Tlf. +47 22 04 07 50
www.sikkerhetogdesign.no

www.dline.com

Produktnyhet Kaba evolo

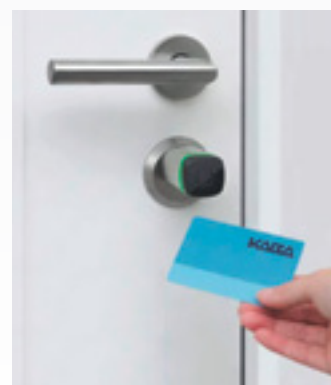
Kaba evolo er den nye produktserien innenfor standalone adgangskontroll. Kaba evolo er en konsekvent videreutvikling mot mer fleksibilitet og sikkerhet i fremtiden. Adgangsrettigheter med eller uten tidssoner kan ligge i dører og/eller brukermedier, det vil si oppdatering av medienes rettigheter kan også gjøres via en eller flere låser, lesere eller terminaler.

Med CardLink™ kan hele systemet styres sentralt selv om komponentene er offline.

Kaba evolo er bygget på RFID og støtter teknologiene Legic og Mifare. Først ut er evolo med Mifare teknologi. Kaba MøllerUndall lanserte evolo på ELF Convention mars 2012. Lanseringen fant sted på Kaba sin stand i messeområdet på Radisson Blu Lillehammer Hotel.

Produktserien evolo har mottatt flere anerkjente priser i internasjonale designkonkurranser som IF product design award og Reddot design award.

Ytterligere informasjon om evolo er å finne på www.kaba.no



Jubilanter 2012

50 årsdager

Rune Fuglem
14.februar

Alf Tore Knudsen
27.februar

Hilde Johnsen
25.april

**Christian Pihl
Jonstang**
25.april

Stig Dahlgren
28.april

Olaf Torp
3.mai

Jan Erik Rønning
30.juli

60 års dager

Vidar Myhre
7.april

Perry Ræstad
9.august

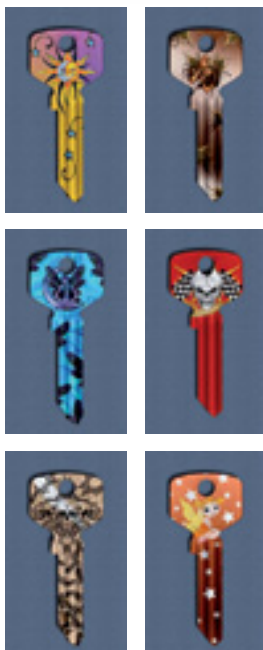
NL gratulerer så mye med dagen!

Nye Artkeys!



Nyheter Artkeys TR4:

F329 - Sun/Moon
F330 - Fairy
F331 - Fairy Moon
F332 - Fairy Star
F333 - Guitar
F334 - Racing
F335 - Skulls



Nøkkelemner og nøkkelfilemaskiner fra **TriloVing**
ASSA ABLOY

Bravo W-Max d12

Markedets beste halvautomatiske nøkkelfilemaskin, nå også for d12!

Nyhet!



For kopiering av nøkler

- 4-sidige bakker
- Hardmetallfres
- Autostart
- Patentert
hurtigvpendende
bakker med
friksjonsrep



Nøkkelemner og nøkkelfilemaskiner fra **TriloVing**
ASSA ABLOY

Hilsen fra administrasjonen

Vel overstått ferie til alle

Nå er det bare å nyte det som er igjen av sommer før nok en hektisk høst setter inn. Den norske sommeren i Sør Norge har vel ikke vært spesielt varm eller tørr, men noen flotte dager har det vært inni mellom.

Som nordmann må man jo være optimist når det gjelder vær så nå satser vi på en flott ettersommer!



Når det gjelder Låsesmedtreff 2013 går det av stabelen 17. – 20. januar på Lillehammer med kurs fredag, lørdag og søndag og messe lørdag som vanlig. Det blir klart for påmelding fra begynnelsen av oktober med påmeldingsfrist 1. november. Påmelding både for overnatting og kurs blir på web som vi har gjort de siste årene. Invitasjon med link sendes ut i forkant.

På side 8 og 9 i bladet har vi en artikkel som omhandler data sikkerhet. Dette er et tema vi også ønsker å sette mer fokus på på Låsesmedtreff da det i aller høyeste grad berører vår bransje og generelt er det nok en del tips noen hver kan ha nytte av.

Vi håper dere er fornøyd med bladet, ikke nøl med å ta kontakt om det er temaer dere ønsker at vi skal fokusere på.

Ønsker dere en god og travel høst med mange oppdrag!

Anne Line M. Sagbakken

Journalist i Låsesmeden

Geir Olsen

Ta gjerne kontakt med både tips og hint om saker på: go@go-media.no



Nye medlemmer juni 2012

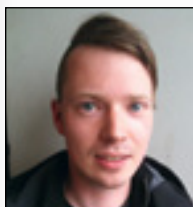
Personlige medlemmer:



Øystein Rorge
Lås & Beslag AS
Skien



Gunnar Løvland
Låsgruppen
Trondheim



Øyvind Granberg
Låsgruppen
Oslo



Vegard André Pedersen, Hålogaland Lås & Sikkerhet AS
NARVIK

Firmamedlemmer:

Hålogaland Lås & Sikkerhet AS i Narvik.

NL gratulerer og ønsker alle velkommen som nye medlemmer!

Vi samarbeider med foreningen



NORSKE LÅSEMEDER

Samarbeidspartnere har valgt å støtte NL for å anerkjenne det aktive arbeid foreningen gjør for å fremme interessen for gode fysiske sikringstiltak, og dens opplæring og informasjon til sine medlemmer om riktig bruk og montering av utstyr og materiell.

TrloVing®
ASSA ABLOY

DORMA

SIKKERHET & DESIGN
S&D

SIEMENS

UL SEC
ADGANG OG SIKKERHET

elok
låsproduksjon as

SIKKERHETS
GROSSISTEN
SG

BOYESSEN & MUNTHE AS
boyesen-munthe.no

cardtech

Noby α-s

GEZE

FLEXI
105 OG 8110

SSS SIEDLE

IR Ingersoll Rand

KABA
MøllerUndall

DØRTEKNIKK AS

STANSEfabrikken

FINNMARK

Thermoglass A/S
Betongvn. 1, Pb. 2046, Elvebakken,
9507 ALTA
Tlf. 78 44 36 80
Faks: 78 44 36 99
Epost: las@thermoglass.no

TROMS

Låsgruppen Tromsø AS
Tromsøysundveien 16, 9020
TROMSDALEN
Tlf. 77 60 77 20
Faks: 77 60 77 21
Felles tlf.nr.: 09145
Epost: post@lasgruppen.no

Låsservice Nor AS
Mercurveien 6 PB 3006 , 9498
HARSTAD
Tlf. 77 00 19 20
Faks: 77 00 19 21
Epost: post@laasnor.no

KABA MøllerUndall AS, avd Tromsø
Storgt. 110 , 9008 TROMSØ
Tlf. 06866, Faks: 77 68 82 83
Epost: firmapost@mu.no

NORDLAND

Hålogaland Lås & Sikkerhet AS
Industriveien 18, 8517 Narvik
Tlf. 76948081
Faks: 76948083
Epost: post@hls.no

Låssenteret Bodø AS
Bankgt. 9 PB 1371, 8001 BODØ
Tlf. 75 54 10 10
Faks: 75 54 10 15
Epost: post@laassenteret.no

Lofoten Låsservice as
Havnegata 13
8372 GRAVDAL
Tlf. 76 08 09 99
Faks: 76 08 23 20
www.lofotenlas.no

Nordland Lås & og Sikkerhet AS
Midtregate 4 Postboks 528,
8601 MO I RANA
Tlf. 75 15 45 55
Faks: 75 15 45 56
Epost: nls@nls.no

NORD-TRØNDELAG

Lås & Sikring AS
Abel Meyersgt. 7,
7800 NAMSOS
Tlf. 74 21 68 80 (1)
Faks: 74 21 68 81
Epost: firmapost@laasogsikring.no

P.A. Elektro AS
Asbjørnsensgt 1,7650 VERDAL
Tlf. 74 07 30 40
Faks: 74 07 17 50
Epost: paelektro@c2i.net

Lås & Sikring AS
Sjøfartsgata 5 Postboks 2131,
7708 STEINKJER
Tlf. 74 21 68 80 (2)
Faks: 74 16 55 53
Epost: firmapost@
laasogsikring.no

SØR-TRØNDELAG

Beslag-Consult A/S
Industriveien 57,
7884 TRONDHEIM
Tlf. 72 89 67 60
Faks: 72 89 67 61
Epost: firmapost@beslag-consult.no

Låsgruppen Trondheim AS
Ladeveien 13, PB 327 Lade,
7440 TRONDHEIM
Tlf. 73 80 65 50
Faks: 73 80 65 70
Felles tlf.nr.: 09145
Epost: post@lasgruppen.no

KABA MøllerUndall AS, avd.
Trondheim
Ingvald Ystgaardsvei 23
Postboks 4053 Angeltrøa, 7457
Trondheim
Tlf. 06866
Faks: 73 89 30 01
Epost: firmapost@mu.no

System Sikring A/S
Klæbu. 138 Postboks 2998 ,
7438 TRONDHEIM
Tlf. 73 82 07 30
Faks: 73 94 53 10
Epost:
firmapost@systemsikring.no

MØRE OG ROMSDAL

Låseservice Ålesund AS
Røysegata 8B, 6003 ÅLESUND
Tlf. 70 16 10 90
Faks: 70 16 10 91
Epost: atle@laseservice.no

More Beslag A/S
Brusdalsveien 169 PB 7707,
6022 ÅLESUND
Tlf. 70 15 80 00
Faks: 70 15 80 01
Epost: post@morebeslag.no
www.morebeslag.no

Norsk Låsservice AS
Industriveien 13,
6517 KRISTIANSUND
Tlf. 934 15 500,
Faks: 71 58 22 10
Epost: firmapost@norsk-lasservice.no

Norsk Låsservice AS
Fannestrandvn. 55,
6415 MOLDE
Tlf. 93 41 55 00
Faks: 71 25 17 99
Epost: firmapost@norsk-lasservice.no

Lås & Sikkerhet AS
Nordmørsveien 54, 6517
KRISTIANSUND
Tlf. 71 68 55 88
Faks: 71 68 55 89
E-post: post@las-sikkerhet.no

SOGN OG FJORDANE

Stryn Låsservice AS,
Øyane 4, 6770 Nordfjordeid
Tlf: 57 85 34 26 , Faks: 57 873024
E-post: geir@strynlaasservice.no

HORDALAND

Bergen Låsservice AS
Litleåsveien 2, Postboks 227,
5871 BERGEN
Tlf. 55 53 91 50
Faks: 55 53 91 60
Epost: mail@bnl.as

Låsgruppen Wilhelm Nielsen AS
Fabrikkgt. 3, Postboks 2497,
5059 BERGEN
Tlf. 55 38 93 00
Faks: 55 38 93 01
Felles tlf.nr.: 09145
Epost: post@lasgruppen.no

Låsservice A/S
Pb 112 Midtun, 5828 BERGEN
Tlf. 970 55 300,
Faks: 55 22 77 51
Epost: stale@laasservice.no
Hjemmeside:
www.laasservice.no

KABA MøllerUndall AS avd. Bergen
Kanalvn. 54 Postboks 6105,
5892 BERGEN
Tlf. 06866, Faks: 55 20 74 99 Døgn-
vakt: 913 80 655
Epost: firmapost@mu.no

ROGALAND

Låsgruppen Stavanger AS
Forusbeen 80 , 4033 FORUS
Tlf. 51 95 12 80
Faks: 51 95 12 81 elles
tlf.nr.: 09145
Epost: post@lasgruppen.no

Låsservice Haugesund AS
Karmsundgt. 176,
5527 HAUGESUND
Tlf. 52 73 95 00
Faks: 52 73 95 18
Epost:
kjetil.saltveit@glassoglaas.no

Marvik Service AS
Ullandhaugveien 25,
Postboks 223, 4001 STAVANGER
Tlf. 51 84 90 50
Faks: 51 84 90 51
Epost: post@marvik.no

KABA MøllerUndall AS avd.
Haugesund
Rennesøygaten 12,
5537 Haugesund
Tlf. 06866 , Faks: 52 75 44 01
Døgnvakt: 975 71 204
Epost: firmapost@mu.no

Sikring & Låseservice AS
Raglamyrveien 11 PB 2158,
5504 HAUGESUND
Tlf. 52 71 31 55
Faks: 52 71 32 05
Epost: trond.lewinsen@siklas.no

Sikring & Låseservice AS
Stavangervn. 36,
4313 SANDNES
Tlf. 51 68 60 70,
Faks: 51 68 60 71
Epost: stig@siklas.no

Mellon
Zetlitzveien 2,4017 STAVANGER
Tlf. 51 82 88 50
Faks: 51 82 88 59
Epost: post@mellon.no

AUST-AGDER

Fa. Arve Karlsen
Pb. 1630 Stoa,
4857 ARENDAL
Tlf. 37 02 63 80,
Faks: 37 09 82 40
Epost: post@arvekarlsen.no

Ingvaldsen Låsservice
Haugbakken,
4993 SUNDEBRU
Tlf. 37 15 83 84
Faks: 37 15 86 07
Epost: lasservice@c2i.net

VEST-AGDER

Låsmontøren
Store Elvegata 1 B,
4514 MANDAL
Tlf. 38 26 77 20
Faks: 38 26 77 21
Epost: k-klev@online.no

Norlock DB Montasje AS
Rådhusgaten 55 PB 55
Posebyen,
4661 KRISTIANSAND
Tlf. 38 07 72 77
Faks: 38 07 72 99
Epost: post@norlock.no

ET System AS
Fiskåveien 4, PB 684,
4621 KRISTIANSAND
Tlf. 38 11 12 30
Faks: 38 11 12 39
E-post: etsystem@proffpartner.no

OPPLAND

Låsgruppen b&t AS
Kallerudsvingen 5 PB 1030,
2815 GJØVIK
Tlf. 61 14 56 00
Faks: 61 14 56 01
Epost: firmapost@btlasservice.no

Låsgruppen b&t AS
Korgveien 33,
2619 LILLEHAMMER
Tlf. 61 24 71 10
Faks: 61 24 71 11
Epost: Lillehammer@btlasservice.no

KABA MøllerUndall AS
Ringveien 3, Viklundssenteret,
2815 GJØVIK
Tlf. 06866, Faks: 61 13 61 01
Epost: firmapost@mu.no

KABA MøllerUndall AS
Storgt.136,
2615 LILLEHAMMER
Tlf. 06866, Faks: 61 05 17 01
Epost: firmapost@mu.no

HEDMARK

Låsgruppen b&t AS
Midtstranda Postboks 4013,
2306 HAMAR
Tlf. 62 55 34 00
Faks: 62 55 34 01
Epost: hamar@btlasservice.no

Låsgruppen b&t AS
Sidevegen 9A, 2211 Kongsvinger
Tlf. 62 81 27 00

Lås & Sikring AS
Svartbekkveien 85 Postboks 384,
2411 ELVERUM
Tlf. 62 41 96 40
Faks: 62 41 96 49
Epost: firmapost@lassikring.no

KABA MøllerUndall AS avd. Hamar
Grønnegata 83
2317 Hamar
Tlf/06866/41527720
E post hamar@mu.no

OSLO

Access Lås og Nøkkel AS
Bergensveien 4B (Grorud Senter)
Postboks 123 Grorud, 0905 OSLO
Tlf. 22 82 00 50
Faks: 22 82 00 59
Epost: post@hjelpjegvilinn.no

Aker Lås og Nøkkel AS
Brobekkveien 105 , 0582 Oslo
Tlf. 07707, Faks: 22 65 48 00
Epost: post@akerlas.no

Eiendomssikring A/S
Strømsvn. 266,
Pb.51 Alnabru, 0614 OSLO
Tlf. 23 28 81 00
Faks: 22 32 55 20
Epost:firmapost@eiendomssikring.no

Låsgruppen AS Oslo
Vitaminveien 1A
0485 OSLO
Tlf. 22 95 58 00
Faks: 22 95 58 10
Felles tlf.nr.: 09145
Epost: post.oslo@lasgruppen.no

Låshuset Larsens Eff. AS
Dronningensgt. 25, 0154 OSLO
Tlf. 22 47 75 75
Faks: 22 47 75 70
Epost: post@laashuset.no

Låsmester 1 Oslo AS
Kjøberggt.23, 0653 OSLO
Tlf. 22 70 90 90
Faks: 22 70 90 80
Epost: post@lasmester1.no

Låsspesialisten AS
Forretning: Grefsenvn. 15 (Sandaker)
PB 4232, Nydalen, 0401 OSLO
Tlf. 22 22 88 88
Faks: 22 22 78 78
Epost: post@22228888.no

Låssystemer AS
Tvetenvn. 164 Pb. 46 Tveita,
0617 OSLO
Tlf. 22 27 26 80
Faks: 22 27 99 44
Epost: firmapost@laassystemer.no

KeyWest Lås og Sikkerhet
Pilestredet Park 7 PB 7115
St.Olavsplass, 0130 OSLO
Tlf. 22 11 22 73
Faks: 22 11 22 74
Epost: stig@keywest.no

Mortens Låsservice
Rugveien 15, 0697 OSLO
Tlf. 908 65 670
Faks: 947 73 899
Epost: streitli@online.no

KABA MøllerUndall AS
Tvetenvn.152 , 0671 OSLO
Tlf. 06866, Faks: 22 75 90 70 Døgn-
vakt: 32 20 23 00
Epost: firmapost@mu.no

KABA MøllerUndall AS Avd,
Rolf A. Hemer A/S
Theresesgate 14 B, 0452 OSLO
Tlf. 06866, Faks: 22 38 00 89 Døgn-
vakt: 23 20 31 30
Epost: post@hemer.no

Sikkerhet & Design
Sinsenvn. 4, 0472 OSLO
Tlf. 22 04 07 50
Faks: 22 04 07 97
Epost: post@norskknokkelservice.no

Oslo Lås & Nøkkelfix AS
Jens Bjelkesgt. 37, Pb. 2819
Tøyen , 0608 OSLO
Tlf. 22 68 15 88
Faks: 22 68 05 25

R. Nygaard AS Lås og Nøkkelservice
Storgata 33C 0184 Oslo, inngang
Bernt Ankersgate
Tlf. 22 20 12 31
Faks: 22 20 20 17
Epost: post@nygaard-las.no

Servicesentralen Lås og Nøkkel AS
Neuberggt. 21, 0367 OSLO
Tlf. 22 60 60 60
Faks: 22 60 60 61
Epost: info@lasesmed.no

Nokas Teknikk AS
Alf Bjørckesvei 1, 0582 Oslo
Postboks 394 Økern, 0513 Oslo
Tlf. 22 70 80 00
Faks: 22 70 80 99
Epost: firmapost.oslo@vaktservice.no

Vrio Lås & Nøkkel AS
Chr. Krohsgt. 2,
PB 9014 Grønland, 0133 OSLO
Tlf. 22 17 77 00
Faks: 22 17 88 00
Epost: mail@vrio.no

Nordic Security AS
Karoline Kristianssensvei 8
0661 Oslo
Tlf. 67 900 200
Faks: 66823201
E-post: firma@nordic-security.no

AKERSHUS

Flexi Lås & Gitter AS
Kveldroveien 4, 1407 Winterbro
Tlf. 99 55 66 66
Faks: 64 97 77 03
Epost: post@flexisikring.no

Follo Lås og Glass-sikring AS
Jernbaneveien 2, 1400 SKI
Tlf. 64 87 69 70
Faks: 64 87 71 11
Epost: frank@follolas.no

Ingeborg Beslag og
Låssystemer AS
Industriveien 28, 2050 Jessheim
Tlf. 63 93 69 20
Faks: 63 93 69 24
Epost: post@ibl.no

Karl Jensen AS
Nittedalsgt. 12, Pb. 176, 2001 LIL-
LESTRØM
Tlf. 63 89 22 30
Faks: 63 80 05 70
Epost: roy@karljensen.no

Låsservice AS
Billingstadsletta 14 Postboks 293,
1396 NESBRU
Tlf. 66 77 81 00
Faks: 66 77 81 01

Myhre Lås og Mek AS
Stasjonsveien 70 PB 66, 1482
NITTEDAL
Tlf. 67 07 30 10
Faks: 67 07 30 20
Epost: salg@myhre-laas.com

Romerike Lås-Service
Strømsveien 48/50,
2010 STRØMMEN
Tlf. 63 81 01 01
Faks: 63 80 20 54
Epost: post@rls.as

trygge rom as
Info-Rama Senteret Sandviksveien
184, 1337 SANDVIKA
Tlf. 67 80 80 80
Faks: 67 80 80 90
Epost: kontor@tryggerom.no

KABA MøllerUndall AS Avd.Bærum
Brynsveien 96, 1352 Kolsås
Tlf. 06866, Faks: 67 17 83 13
E-post: firmapost@mu.no

Bergheim Lås & Port
Vestvollveien 8 Postboks 19,
2021 Skedsmokorset
Tlf. 64 83 01 30
Faks: 64 83 01 31
Epost: post@tekhandel.no

Follo Sikkerhetsservice AS
Osloveien 630,
1914 YTRE ENEBAKK
Tlf. 64 2 66 50
Faks: 64 92 66 51
E-post: post@follosikkerhet.no

Låsmester 1 avd. Lørenskog,
Skårersletta 10, 1473 Lørenskog,
tlf: 67976410
Faks: 22 709080,
E-post: post@lasmester1.no

Bygg & Boligsikring AS
Sønsterudveien 26
1412 Sofiemyr
Telefon: 22006010
Faks: 66994549
Hjemmeside: www.bbsikring.no

Nokas Teknikk Romerike AS
Industriveien 25
2020 Skedsmokorset
Tlf. 02580
Faks: 63874145

ØSTFOLD

Holmens Eff. Lås og Nøkkelservice
Pellygt. 32, 1706 SARPSBORG
Tlf. 69 15 47 05
Faks: 69 15 47 05
Epost: holmens_efft@hotmail.com

Lexow Låsservice AS
Jeløygaten 8 , 1532 MOSS
Tlf. 69 20 60 80
Faks: 69 20 60 81
Epost: lexow@09070.com

Låsgruppen Fredrikstad AS
Stabburvn. 16 Pb. 154 Østfoldhal-
len, 1662 ROLVSØY
Tlf. 69 33 91 60, Faks: 69 33 91 70
Felles tlf.nr.:09145
Epost: post@lasgruppen.no

Låsgruppen Fredrikstad avd Halden
Oscarsgt. 1, 1771 HALDEN
Tlf. 69 18 78 58, Faks: 69 18 78 59
Felles tlf.nr.: 09145
Epost: post@lasgruppen.no

Låsguppen AS, avd. Moss
Ekholtveien 114, 1522 MOSS
Tlf. 69 26 70 10, Faks: 69 26 90 70
Felles tlf.nr.: 09145
Epost: post.moss@lasgruppen.no

Nokas Teknikk AS, avd.Østfold,
Moreneveien 1, 1859 SLITU
Tlf 69 84 54 90, Faks: 69 11 44 01
E-post: firmapost@vaktservice.no

BUSKERUD

Brann & Låsservice AS
Høenengt. 25, 3513 HØNEFOSS
Tlf. 32 12 45 40 - Faks: 32 12 05 90
Epost: brannoglaas@online.no

Byggsikkerhet AS
Hermann Foss gt. 3 ,
3611 KONGSBERG
Tlf. 32 73 10 93
Faks: 32 73 10 87
Epost: tostenb@online.no

Eiker Låsservice AS
Sundmoen Næringsområde,
3301 HOKKSUND
Tlf. 32 75 50 90
Faks: 32 75 50 91
Epost: post@els.no

Låsgruppen AS Drammen
Nedre Storgt 37,
Pb. 454, Brakerøy,
3002 DRAMMEN
Tlf. 32 80 98 00
Faks: 32 80 98 50-
Felles tlf.nr.: 09145
Epost: post@lasgruppen.no

KABA MøllerUndall AS
Hamborggt. 21 PB 3634,
3007 DRAMMEN
Tlf. 06866, Faks: 32 89 05 60
Døgnvakt: 32 20 23 00
Epost: firmapost@mu.no

VESTFOLD

KABA MøllerUndall AS
Klinestadmoen 9,
3241 SANDEFJORD
Tlf. 06866, Faks: 33 43 00 35
Epost: firmapost@mu.no

Låsesmeden Larvik AS
Haraldsgate 6, 3256 LARVIK
Tlf. 33 13 93 93,
Faks: 33 13 93 99
Epost: arne@lasesmeden.no

Låsgruppen AS Sandefjord
Nedre Movei 4,
3215 SANDEFJORD
Tlf. 33 42 87 20,
Faks: 33 46 10 26
Felles tlf.nr.: 09145
Epost: post.sandefjord@
lasgruppen.no

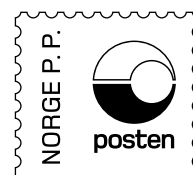
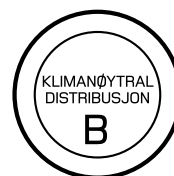
Vakt Service Teknikk Vestfold AS
Kilengt.10 , 3117 TØNSBERG
Tlf. 33 00 34 80
Faks: 33 00 34 81
Epost: vsal-vestfold@
vaktservice.no

TELEMARK

Brann-og sikringservice AS
Gimlevn. 1 , 3915 PORSGRUNN
Tlf. 35 55 46 33
Faks: 35 55 30 30
Epost: lasesmed@
brann-sikringservice.no

Lås og Beslag AS
Ulefossveien 40, 3730 SKIEN
Tlf. 35 52 79 90
Faks: 35 52 79 91
Epost: post@laasogbeslag.no

KABA MøllerUndall AS avd. Skien
Ulefossveien 24
3730 Skien
TLF 06866/35533500
Epost: bjha@mu.no



RETURADRESSE:
Norske Låsesmeder
Pb. 26, 2601 Lillehammer



Kombiner DORMA Solenoid Lås DEL med våre EM-magneter.

Løsninger for økt trygghet.



DML 913



www.dorma.no